KOMISJA KODYFIKACYJNA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

SEKCJA POSTĘPOWANIA CYWILNEGO. TOM I. ZESZYT 4.

TREŚĆ NUMERU:

PROJEKT USTAWY O URZĄDZENIU ADWOKATURY, OPRACOWANY PRZEZ REFERENTA GŁÓWNEGO, WICEPREZESA SEKCJI POSTĘPOWANIA CYWILNEGO, PROF. JANA JAKÓBA LITAUERA.

325560

KOMISJA KODYFIKACYJNA
Rzeczypospolitej Polskiej
BIURO GŁOWNE
Warszawa, Mokotowska 14
tel. 91-82

Dnia 3 lutego 1928.
SG. Nr. 147/28.

PISMO OKÓLNE

Sekretarjatu Generalnego
Komisji Kodyfikacyjnej Rzeczypospolitej Polskiej
do
Sądów, Zrzeszeń i Instytucyj
Prawniczych Rzeczypospolitej Polskiej.

Na mocy art. 27 Regulaminu Ogólnego Komisji Kodyfikacyjnej, Sekretarjat Generalny Komisji ma zaszczyt przesłać *projekt ustawy o urządzeniu adwokatury,* opracowany przez wiceprezesa sekcji postępowania cywilnego Komisji, prof. Jana Jakóba Litauera, z uwzględnieniem dezyderatów, wyrażonych przez przedstawicieli Naczelnej Rady Adwokackiej, większych Izb Adwokackich i Związku Adwokatów Polskich na naradach, odbytych pod przewodnictwem p. wiceprezesa Litauera, jako głównego referenta projektu.

Sekretarjat Generalny nadmienia, że uwagi na piśmie, jakie będą nadesłane w ciągu najdalej trzech tygodni, będą wzięte pod uwagę przez Komisję Kodyfikacyjną przy obradach nad projektem.

Prof. Dr. E. Stan. Rappaport
Członek Prezydjum
Sekretarz Generalny Komisji Kodyfikacyjnej.

W. Żalińska
Kierownik Biura.

PROJEKT

Ustawy o urządzeniu adwokatury.

Rozdział I.	Postanowienia ogólne	art.	1— 6.
Rozdział II.	Aplikanci adwokaccy	„	7—10.
Rozdział III.	Adwokaci	„	11—19.
Rozdział IV.	Walne zgromadzenia izb adwokackich . . .	„	20—22.
Rozdział V.	Rady adwokackie	„	23—28.
Rozdział VI.	Naczelna Rada Adwokacka	„	29—33.
Rozdział VII.	Stosunek do innych władz i nadzór państwowy	„	34—37
Rozdział VIII.	Sądownictwo dyscyplinarne		
Dział I.	Postanowienia ogólne	„	38—40.
Dział II.	Ustrój sądów dyscyplinarnych	„	41—47.
Dział III.	Postępowanie dyscyplinarne	„	48—55.
Rozdział IX.	Przepisy przechodnie	„	56—71.

PROJEKT
USTAWY O URZĄDZENIU ADWOKATURY

Postanowienia ogólne.

ROZDZIAŁ I.

Art. 1.

Adwokatura w Rzeczypospolitej Polskiej otrzymuje ustrój samorządny, określony w niniejszej ustawie.

Jednostką samorządu adwokackiego są izby adwokackie, mające okręgi i siedziby ustawowo określone i składające się z adwokatów i aplikantów adwokackich.

Każda izba adwokacka jest osobą prawną.

Organami izby są: walne zgromadzenie adwokatów i Rada Adwokacka.

Organem nadzorczym adwokatury jest Naczelna Rada Adwokacka, mająca siedzibę w Warszawie.

Art. 2.

Językiem organów adwokatury jest język polski.

Art. 3.

Mandaty do Rad Adwokackich, Naczelnej Rady Adwokackiej i sądów dyscyplinarnych trwają trzy lata. Corocznie ustępuje trzecia część składu Rad i sądów dyscyplinarnych: w pier-

wszych dwóch latach przez losowanie, a następnie według starszeństwa mandatów. Ustępujący mogą być ponownie wybrani, lecz nikt nie jest obowiązany do piastowania mandatu dłużej, niż przez trzy lata.

Wybory odbywają się w drodze tajnego głosowania.

Łączenie mandatu do instancji odwoławczej z mandatem do pierwszej instancji nie jest dopuszczalne.

Art. 4.

Zaliczenie do stanu adwokackiego uzależnione jest od posiadania obywatelstwa polskiego i dyplomu z ukończenia wydziału prawnego uniwersytetu państwowego, jako też od posiadania pełni praw cywilnych i obywatelskich i od nieposzlakowania pod względem moralnym.

Art. 5.

Przynależność do stanu adwokackiego wyłącza wszelkie zajęcia, nie dające się pogodzić z powołaniem adwokata, jak w szczególności prowadzenie handlu, lub z godnością i powagą stanu; wyłącza również sprawowanie urzędu notarjusza i stałego płatnego urzędu państwowego, z wyjątkiem nauczycielskiego.

Art. 6.

Za wykroczenie przeciw obowiązkom swoim, jakoteż przeciw honorowi, godności i powadze stanu, których strzec winni nawet w swej działalności prywatnej, adwokaci i aplikanci adwokaccy odpowiadają przed swym sądem dyscyplinarnym.

Odpowiedzialność karna nie wyklucza odpowiedzialności dyscyplinarnej. Uniewinniający wyrok sądu karnego nie tamuje zbadania sprawy pod względem odpowiedzialności dyscyplinarnej.

W toku postępowania dyscyplinarnego wystąpienie z stanu adwokackiego może być dopuszczone tylko na mocy zezwolenia Rady Adwokackiej.

ROZDZIAŁ II.

Aplikanci adwokaccy.

Art. 7.

Przy istnieniu warunków, oznaczonych w art. 4, może być wpisany na prowadzoną w każdej izbie listę aplikantów adwokackich ten, kto odbył przynajmniej dwuletnią aplikację sądową i złożył Radzie Adwokackiej zaświadczenie adwokata (patrona) o przyjęciu go na aplikację adwokacką.

Czas trwania aplikacji adwokackiej oznacza się na lat trzy; dla tego jednak, kto odbył aplikację sądową trzyletnią, zakończoną pomyślnym egzaminem sędziowskim, aplikacja adwokacka skraca się do lat dwóch.

Aplikacja lub służba w charakterze urzędnika referendarskiego w Prokuratorji Generalnej uważa się za równoznaczną z aplikacją adwokacką.

Art. 8.

Aplikant adwokacki jest obowiązany pracować w kancelarji adwokata i pod jego , jako patrona, rzeczywistym kierunkiem celem nabycia teoretycznego i praktycznego uzdolnienia do samodzielnego wykonywania zawodu.

Na mocy szczególnego w każdej sprawie upoważnienia swego patrona może zastępować go, pod jego odpowiedzialnością, w sądach i urzędach, z wyjątkiem Sądu Najwyższego.

Art. 9.

Kto ukończył pięcioletnią aplikację (art. 7), może przystąpić do egzaminu na adwokata przed komisją egzaminacyjną, a w razie nieprzychylnego wyniku może poddać się ponownemu egzaminowi dopiero po upływie sześciu miesięcy.

W komisji egzaminacyjnej przewodniczy prezes Rady Adwokackiej, względnie jego zastępca, i bierze udział sędzia są-

du apelacyjnego, delegowany w tym celu przez prezesa tegoż sądu.

Art. 10.

Na wniosek przynajmniej dwudziestu aplikantów lub też z własnej inicjatywy Rada Adwokacka może zwołać ogólne zebranie aplikantów adwokackich izby dla omówienia spraw ich dotyczących. Na zebraniu przewodniczy delegowany członek Rady.

ROZDZIAŁ III.

Adwokaci.

Art. 11.

Przy istnieniu warunków oznaczonych w art. 4, może być wpisany na prowadzoną w każdej izbie adwokackiej listę adwokatów ten, kto, po stwierdzeniu przez Radę Adwokacką odbycia przezeń aplikacji w myśl przepisów niniejszej ustawy i posiadania osobistych kwalifikacyj, niezbędnych do sprawowania urzędu adwokata, złożył egzamin adwokacki, jakoteż przysięgę, względnie uroczyste przyrzeczenie, według przepisanej roty.

Sędziowie i prokuratorowie Sądu Najwyższego, przechodzący do adwokatury, wolni są od aplikacji i od egzaminu adwokackiego. Pozostali sędziowie, prokuratorowie i podprokuratorowie wolni są od aplikacji adwokackiej, jeżeli posiadają pięć lat służby sędziowskiej lub prokuratorskiej, a od egzaminu, jeżeli posiadają ośm lat takiej służby.

Art. 12.

Adwokat winien obrać sobie siedzibę w okręgu izby, do której składu należy. W razie wydalenia się ze swojej siedziby na czas ponad dni trzydzieści winien ustanowić zastępcę w osobie innego adwokata.

Obraną siedzibę adwokat może zmienić po uprzedniem na trzy miesiące zgóry ogłoszeniu o tem w Monitorze Polskim i w jednej z gazet miejsca, najbliższego dotychczasowej siedziby, i jednoczesnem zawiadomieniu Rady Adwokackiej.

O zamiarze przesiedlenia się do okręgu innej izby, adwokat winien nadto uprzednio zawiadomić Radę tej izby, która może odmówić wpisania na listę, jeżeli uzna brak warunku nieposzlakowania pod względem moralnym. Brak odmowy w ciągu dwóch miesięcy poczytuje się za zgodę Rady na wpis.

Art. 13.

Zawód adwokata polega na udzielaniu porad prawnych, redagowaniu aktów prawnych oraz na obronie i zastępstwie w sądach wszelkiego rodzaju, jako też we wszystkich urzędach państwowych i samorządowych, z czem połączone jest prawo wglądu do akt odnośnej sprawy.

Przy sprawowaniu swego zawodu adwokat korzvsta z wolności słowa i pisma w granicach rzeczowej potrzeby.

Art. 14.

Adwokat może odmówić pomocy prawnej bez podania powodu.

Wypowiadając pełnomocnictwo, ma obowiązek jeszcze przez dwa tygodnie zastępować klijenta.

Adwokat nie może udzielić pomocy prawnej, jeżeli udzielił jej przedtem stronie przeciwnej w tej samej lub związkowej sprawie. Winien również wyłączyć się od pomocy prawnej w sprawie, w której brał udział jako sędzia lub oskarżyciel.

Art. 15.

Adwokat obowiązany jest zachować tajemnicę co do wiadomości udzielonych mu w tym jego charakterze, choćby nawet odmówił pomocy prawnej, a tem samem zwolniony jest od jej wyjawienia przed sądem lub jakąkolwiek władzą.

Art. 16.

Adwokat pobiera od klijenta, oprócz zwrotu wydatków, honorarjum według umowy, a w braku umowy według osobnych przepisów.

Jeżeli kilka osób łącznie powierzyło adwokatowi mandat w tej samej sprawie, są one solidarnie wobec niego odpowiedzialne za jego należność z tytułu prowadzenia sprawy.

Art. 17.

Ustanowiony z urzędu obrońcą lub zastępcą strony ubogiej adwokat winien sprawować ten obowiązek bezpłatnie, chyba że na stronę przeciwną spada zwrot kosztów procesu lub przedmiotu odpowiedniej wartości.

Art. 18.

Z tytułu należności za prowadzenie sprawy, adwokatowi służy co do pieniędzy i walorów klijenta, znajdujących się w jego rękach lub złożonych przez niego do depozytu sądowego, pierwszeństwo zaspokojenia przed wszelkiego rodzaju długami klijenta.

Umowy o ustąpienie części przedmiotu procesu na zaspokojenie honorarjum są wzbronione pod nieważnością.

Odpowiedzialność za przechowywanie dokumentów klijenta gaśnie z upływem lat pięciu od czasu ustania zastępstwa.

Art. 19.

Adwokaci opłacają na potrzeby izby roczne składki, których przymusowe ściągnięcie odbywa się w drodze egzekucji sądowej.

Zalegający w opłacie bez usprawiedliwienia mogą być uchwałą Rady Adwokackiej skazani na karę porządkową (grzywnę do 50 złotych lub przestrogę), a nawet pociągnięci do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

ROZDZIAŁ IV.

Walne zgromadzenia izb adwokackich.

Art. 20.

Walne zgromadzenia adwokatów izby odbywają się w jej siedzibie i są zwyczajne lub nadzwyczajne.

Zwyczajne zgromadzenia odbywają się corocznie w miesiącu marcu. Nadzwyczajne zgromadzenia zwołuje Rada Adwokacka w miarę potrzeby według swego uznania lub na wniosek przynajmniej 1/5 części adwokatów izby.

Na walnem zgromadzeniu przewodniczący prezes Rady Adwokackiej, względnie jego zastępca. Przewodniczący może zaprosić do pomocy asesorów i skrutatorów.

Nieusprawiedliwiona nieobecność na walnem zgromadzeniu pociąga za sobą karę porządkową grzywny do 100 złotych, wymierzaną przez Radę Adwokacką.

Art. 21.

Do zakresu czynności walnego zgromadzenia należy:

1) wybór członków Rady Adwokackiej, prezesa Rady i jego zastępcy, członków Naczelnej Rady Adwokackiej, prezesa i członków sądu dyscyplinarnego 1-ej instancji, jakoteż członków wyższego sądu dyscyplinarnego;

2) uchwalanie swego regulaminu porządkowego;

3) zatwierdzanie sprawozdania rocznego i zamknięcia rachunkowego Rady Adwokackiej oraz wysłuchanie sprawozdania rocznego Naczelnej Rady Adwokackiej;

4) uchwalanie budżetu izby i wysokości składki rocznej na potrzeby izby;

5) decydowanie w przedmiocie utworzenia funduszu zapomogowego dla członków izby i ich rodzin;

6) uchwalanie wniosków, regulaminowo zgłoszonych na walne zgromadzenie.

Art. 22.

Uchwały walnego zgromadzenia są prawomocne bez względu na liczbę obecnych i zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga zdanie, objawione przez przewodniczącego.

ROZDZIAŁ V.

Rady Adwokackie.

Art. 23.

Rada Adwokacka jest przedstawicielką izby. Do zakresu działania Rady Adwokackiej, oprócz czynności przekazanych jej w innych ustawach, należą następujące czynności:

1) rozstrzyganie podań o wpis na listę adwokatów i aplikantów adwokackich, wydawanie im odpowiednich legitymacyj, wykreślanie ich z listy z powodu śmierci, dobrowolnego ustąpienia, utraty obywatelstwa, ograniczenia praw cywilnych lub obywatelskich i na podstawie wyroku sądu dyscyplinarnego, oraz zawiadamianie o każdej zmianie w liście Naczelnej Rady Adwokackiej i Ministra Sprawiedliwości;

2) organizacja aplikacji adwokackiej i ustanawianie komisyj dla egzaminów adwokackich;

3) czuwanie nad należytem wykonywaniem obowiązków przez członków izby i nad przestrzeganiem przez nich etyki zawodowej, a w związku z tem wszczynanie przeciwko nim dochodzenia dyscyplinarnego, względnie wytykanie spostrzeżonych uchybień, o ile one nie należą do sądu dyscyplinarnego, jako też wymierzanie kary porządkowej grzywny lub przestrogi we właściwych przypadkach;

4) mianowanie zastępcy w razie wykreślenia adwokata z listy lub zawieszenia w urzędowaniu, oraz w wypadku art. 12 ust. 1, jeżeli adwokat nieobecny nie ustanowił zastępcy;

5) wyznaczanie obrońców z urzędu i zastępców dla stron ubogich, jako też decydowanie wniosków o zwolnienie od takich obron i zastępstwa;

6) oznaczanie, na żądanie adwokata, wysokości należnego honorarjum, jako też rozstrzyganie polubowne, w razie zgody na to obu stron, sporów między członkami izby i sporów ich z klijentami;

7) opracowywanie regulaminów dla Rady, sądu dyscyplinarnego i komisyj wyłonionych przez Radę;

8) zarządzanie majątkiem i sprawami gospodarczemi izby, oraz układanie budżetu izby;

9) zwoływanie walnych zgromadzeń izby i przedkładanie im sprawozdania oraz budżetu;

10) wykonywanie uchwał walnego zgromadzenia i Naczelnej Rady Adwokackiej oraz wyroków sądu dyscyplinarnego;

11) decydowanie o dopuszczeniu do obrony w sądach w szczególnych wypadkach, o ile zachodzą warunki wzajemności, adwokatów obcokrajowych;

12) zwoływanie ogólnych zebrań aplikantów adwokackich;

13) wydawanie opinji o projektach ustaw, jako też przedstawianie wniosków ustawodawczych w sprawach adwokatury Naczelnej Radzie Adwokackiej, a w innych sprawach Sejmowi i Ministerstwom.

Art. 24.

Rada Adwokacka składa się z prezesa, zastępcy prezesa i trzynastu członków, wybieranych przez zwyczajne walne zgromadzenie izby. W izbach mniejszych, liczących nie wyżej 150 adwokatów, liczba członków Rady ogranicza się do dziewięciu.

Rada obejmuje urzędowanie z dniem 1 kwietnia każdego roku i na pierwszem swem posiedzeniu wybiera z pośród swych członków sekretarza, a nadto rzecznika dyscyplinarnego i jednego lub dwóch jego zastępców.

O ukonstytuowaniu się i składzie swym Rada niezwłocznie zawiadomi Naczelną Radę Adwokacką i zarządzi ogłoszenie w Monitorze Polskim.

Art. 25.

Radę Adwokacką reprezentuje nazewnątrz prezes Rady (względnie jego zastępca), który też kieruje Radą nawewnątrz, zwołuje w miarę potrzeby jej posiedzenia, układa porządek jej obrad i przewodniczy im, jako też wyznacza sprawozdawców z pośród członków Rady.

Art. 26.

Do ważności oświadczeń pisemnych izby Adwokackiej wymagane są podpisy prezesa Rady, względnie jego zastępcy, i członka sekretarza Rady lub innego członka Rady.

Art. 27.

Do ważności uchwał Rady Adwokackiej wymagany jest komplet najmniej pięciu członków, a w izbach, liczących wyżej 150 członków, najmniej siedmiu członków Rady, oprócz przewodniczącego, uchwały zaś zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Art. 28.

Każda uchwała Rady Adwokackiej powinna być opatrzona uzasadnieniem.

Osobom interesowanym służy odwołanie do Naczelnej Rady Adwokackiej w ciągu dwóch tygodni od daty doręczenia uchwały wraz z uzasadnieniem.

Pismo odwoławcze wnosi się za pośrednictwem Rady Adwokackiej.

ROZDZIAŁ VI.

Naczelna Rada Adwokacka.

Art. 29.

Naczelna Rada Adwokacka jest przedstawicielką interesów całej adwokatury. Do zakresu działania Rady Naczelnej, oprócz czynności przekazanych jej w innych ustawach, należy:

1) zwierzchni nadzór nad działalnością Rad Adwokackich;

2) rozstrzyganie w ostatecznej instancji odwołań od uchwał Rad Adwokackich;

3) ustalanie, na wniosek przynajmniej jednej z Rad Adwokackich, wykładni przepisów niniejszej ustawy;

4) ustanowienie, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, stroju lub odznak dla adwokatów i aplikantów adwokackich;

5) ustalanie swego regulaminu, jako też regulaminu dla wyższego sądu dyscyplinarnego, tudzież budżetu rocznego z oznaczeniem udziału izb w tym budżecie;

6) rozstrzyganie sporów kompetencyjnych między sądami dyscyplinarnemi, jakoteż wyznaczanie sądu dyscyplinarnego w przypadkach wyłączenia wszystkich sędziów sądu właściwego;

7) wydawanie opinji o projektach ustaw i przedstawianie wniosków ustawodawczych.

Art. 30.

Naczelna Rada Adwokacka tworzy się w ten sposób, że jej członkowie wybierani są przez izby adwokackie na zwyczajnych walnych zgromadzeniach. Izby, liczące do 150 adwokatów, wybierają po dwóch członków, pozostałe zaś izby po trzech członków, z wyjątkiem izby warszawskiej, która wybiera sześciu członków.

Rada Naczelna obejmuje urzędowanie z dniem 1 maja każdego roku i na pierwszem swem posiedzeniu wybiera pre-

zesa, zastępcę prezesa i sekretarza, jako też rzecznika dyscyplinarnego i dwóch jego zastępców do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.

O ukonstytuowaniu się i składzie swym Rada Naczelna niezwłocznie zawiadomi Ministra Sprawiedliwości i zarządzi ogłoszenie w Monitorze Polskim.

Art. 31.

Rada Naczelna może utworzyć wydział wykonawczy, złożony z członków Rady zamieszkałych w Warszawie, do załatwiania pewnych kategoryj spraw natury przygotowawczej lub wykonawczej. Szczegóły określi regulamin Rady Naczelnej.

W posiedzeniach wydziału wykonawczego mogą brać udział z głosem stanowczym i członkowie Rady Naczelnej z poza Warszawy, jeżeli przybędą na posiedzenie.

Art. 32.

Radę Naczelną reprezentuje nazewnątrz jej prezes (względnie zastępca prezesa), który też kieruje Radą nawewnątrz, zwołuje w miarę potrzeby jej posiedzenia, wyznacza sprawozdawców z pośród członków Rady, układa porządek jej obrad i przewodniczy im.

Art. 33.

Do ważności uchwał Rady Naczelnej wymagany jest komplet najmniej $1/3$ członków Rady (łącznie z przewodniczącym) uchwały zaś zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Do ważności uchwał w przedmiocie ustalenia wykładni przepisów niniejszej ustawy i utworzenia wydziału wykonawczego wymagana jest większość $^3/_4$ obecnych na posiedzeniu członków Rady przy komplecie najmniej $^2/_3$ członków Rady (łącznie z przewodniczącym).

ROZDZIAŁ VII.

Stosunek do innych władz i nadzór państwowy.

Art. 34.

Radom Adwokackim i Naczelnej Radzie Adwokackiej, jako też sądom dyscyplinarnym, służy prawo zwracania się w razie potrzeby do właściwych sądów państwowych o przesłuchanie świadków pod przysięgą, jako też prawo wglądu do akt wszelkich władz państwowych i samorządowych. Na żądanie Rady akta te winny być przesłane Radzie do wglądu.

Art. 35.

W razie, gdyby Rada Adwokacka wykraczała przeciwko ustawie, lub nie spełniała swych obowiązków, Minister Sprawiedliwości może zażądać od Naczelnej Rady Adwokackiej uchylenia sprzecznych z ustawą uchwał lub zarządzeń, względnie przywrócenia porządku prawnego.

Art. 36.

W razie wykroczenia Naczelnej Rady Adwokackiej przeciwko ustawie, ogólne zgromadzenie Sądu Najwyższego na wniosek Ministra Sprawiedliwości może uchylić sprzeczne z ustawą uchwały lub zarządzenia.

ROZDZIAŁ VIII.

SĄDOWNICTWO DYSCYPLINARNE.

Dział I.

Postanowienia ogólne.

Art. 37.

Dochodzenie dyscyplinarne przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim wszczyna Rada Adwokacka z własnej ini-

ćjatywy lub na wniosek rzecznika dyscyplinarnego izby, jako też na skutek skargi osoby pokrzywdzonej, albo doniesienia sądu lub urzędu.

Art. 38.

Sądownictwo dyscyplinarne nad adwokatami i aplikantami adwokackimi każdej izby sprawują: sąd dyscyplinarny I-ej instancji przy Radzie Adwokackiej i wyższy sąd dyscyplinarny przy Naczelnej Radzie Adwokackiej.

Przy sądach dyscyplinarnych urzęduje rzecznik dyscyplinarny, który osobiście lub przez zastępcę bierze udział we wszystkich posiedzeniach sądu dyscyplinarnego, z wyjątkiem narad i głosowania.

Art. 39.

Sądy dyscyplinarne są niezawisłe pod względem wymiaru sprawiedliwości i orzekają na podstawie swobodnej oceny dowodów i wyników postępowania.

Art. 40.

Kary dyscyplinarne są następujące:

1) napomnienie;

2) nagana. Obok tych kar może być dodatkowo wyznaczona grzywna do 500 złotych;

3) zawieszenie adwokata w urzędowaniu na okres do jednego roku, a przedłużenie aplikantowi adwokackiemu aplikacji na takiż okres;

4) wykreślenie z listy.

Dział II.
Ustrój sądów dyscyplinarnych.

Art. 41.

Sąd dyscyplinarny I-ej instancji składa się z prezesa i dziesięciu sędziów, wybranych przez zwyczajne walne zgromadzenie

izby, z pośród których tenże sąd wybiera zastępcę prezesa zwykłą większością głosów.

Art. 42.

Drugą instancją o charakterze apelacyjnym jest Wyższy Sąd Dyscyplinarny w Warszawie.

Członkowie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego wybierani są przez izby adwokackie na zwyczajnych walnych zgromadzeniach w ten sposób, że izba warszawska wybiera czterech członków, pozostałe zaś izby po dwóch członków.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny obiera z pośród siebie prezesa i jego zastępcę.

Art. 43.

Prezes sądu dyscyplinarnego kieruje rozprawą i obradami sądu, wyznacza sprawozdawców i termin rozprawy, czuwa nad należytem funkcjonowaniem sądu i składa właściwej Radzie co pół roku sprawozdanie ze stanu spraw dyscyplinarnych.

Art. 44.

Sądy dyscyplinarne rozstrzygają w składzie pięciu członków (łącznie z przewodniczącym); poza ustną rozprawą rozstrzygają w składzie trzech członków (łącznie z przewodniczącym).

Uchwały i wyroki zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego, w razie zaś rozstrzelenia się zdań w przedmiocie kary dolicza się głosy dla obwinionego najkorzystniejsze do głosów mniej niekorzystnych.

Art. 45.

W sprawach, wszczętych z doniesienia sądu lub urzędu jako też w sprawach, w których sąd dyscyplinarny I-ej instancji orzekł wykreślenie z listy lub też rzecznik dyscyplinarny w odwołaniu domaga się wykreślenia z listy, Wyższy Sąd Dyscyplinarny wyrokuje w komplecie, składającym się z trzech sędziów Sądu Najwyższego i trzech sędziów Wyższego Sądu

Dyscyplinarnego. Przewodniczy najstarszy w urzędzie z pośród trzech sędziów Sądu Najwyższego. W razie równości głosów przeważa zdanie korzystniejsze dla obwinionego.

Sędziów Sądu Najwyższego do tego kompletu deleguje corocznie Sąd Najwyższy wyborem ogólnego zgromadzenia tegoż Sądu; sędziów zaś z pośród adwokatów deleguje prezes Wyższego Sądu Dyscyplinarnego kolejno z pomiędzy członków tego sądu.

Art. 46.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny prowadzi księgę swoich zasadniczych orzeczeń (judykatów). Treść tych orzeczeń Naczelna Rada Adwokacka komunikuje Radom Adwokackim.

Art. 47.

Szczegółowe przepisy o urzędowaniu sądów dyscyplinarnych i rzeczników dyscyplinarnych oraz ich zastępców określą regulaminy.

Dział III.

Postępowanie dyscyplinarne.

Art. 48.

Na podstawie uchwały Rady Adwokackiej rzecznik dyscyplinarny izby przeprowadza dochodzenie dyscyplinarne i, stosownie do jego wyników, przedstawia sądowi dyscyplinarnemu I-ej instancji wniosek bądź o umorzenie dochodzenia, bądź o przeprowadzenie rozprawy dyscyplinarnej.

Sąd dyscyplinarny może wniosek uwzględnić lub oddalić, albo polecić uzupełnienie dochodzenia.

Uchwała sądu w przedmiocie umorzenia postępowania powinna zawierać uzasadnienie. Rzecznikowi dyscyplinarnemu izby, jak również pokrzydzonemu, a w wypadku doniesienia sądu lub urzędu prokuratorowi właściwego sądu okręgowego, służy przeciwko uchwale tej zażalenie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny rozstrzyga zażalenie bez rozprawy i ostatecznie.

Art. 49.

Wyłączonym jest od udziału w sprawie jako sędzia lub rzecznik dyscyplinarny ten:

a) kto jest w sprawie interesowanym, współwinnym, zastępcą obwinionego lub pokrzywdzonego, świadkiem lub biegłym, albo współdziałał w niej poprzednio jako sędzia, oskarżyciel lub obrońca;

b) kto z obwinionym, pokrzywdzonym lub oskarżycielem jest spokrewniony do trzeciego stopnia lub spowinowacony do drugiego stopnia.

Prócz tego służy prawo obwinionemu wyłączenia sędziego, a sędziemu wyłączenia się, z ważnych powodów, o których rozstrzyga ostatecznie sąd dyscyplinarny.

Art. 50.

Rozprawa przed sądem dyscyplinarnym jest niejawna, na wniosek jednak obwinionego sąd może zarządzić jawność rozprawy dla członków izby.

Rozprawa jest ustna i rozpoczyna się od sprawozdania sędziego, poczem następuje postępowanie dowodowe, po którego ukończeniu otrzymują głos:

rzecznik dyscyplinarny izby — celem oskarżenia, względnie oświadczenia się co do wyników rozprawy;

prokurator sądu okręgowego w wypadku doniesienia sądu lub urzędu, względnie pokrzywdzony, jednak bez prawa dotykania wymiaru kary;

w końcu obwiniony, względnie jego obrońca.

W razie dalszych przemówień ostatni głos służy zawsze obwinionemu lub jego obrońcy.

Z rozprawy spisuje się protokół pod kierunkiem przewodniczącego.

Art. 51.

Po zamknięciu rozprawy i po naradzie sąd wydaje orzeczenie, które podpisują wszyscy sędziowie i przewodniczący ogłasza.

Koszta postępowania dyscyplinarnego ponosi w razie skazania obwiniony, a w razie uwolnienia izba adwokacka.

Art. 52.

Od wyroku sądu dyscyplinarnego I-ej instancji stronom, a mianowicie rzecznikowi dyscyplinarnemu izby, obwinionemu, pokrzywdzonemu, i w wypadku doniesienia sądu lub urzędu prokuratorowi sądu okręgowego służy prawo odwołania się w ciągu dwóch tygodni od daty doręczenia wyroku wraz z uzasadnieniem, do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.

Pokrzywdzonemu i prokuratorowi nie służy prawo odwołania się co do wymiaru kary.

Zamiast obwinionego, który zmarł, prawo odwołania się służy, w ciągu miesiąca od jego śmierci, wdowie i dzieciom.

Odwołanie wnosi się na piśmie przez właściwy sąd dyscyplinarny I-ej instancji.

Art. 53.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny może sam przeprowadzić w całości postępowanie dowodowe, bądź poprzestać na wynikach postępowania, przeprowadzonego przez sąd I-ej instancji, bądź wreszcie polecić uzupełnienie postępowania temu ostatniemu lub innemu, wedle swego uznania, sądowi I-ej instancji.

Pozatem do postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym stosują się przepisy art. 50 i 51 z tą zmianą, że zamiast prokuratora właściwego sądu okręgowego, powołany jest prokurator sądu apelacyjnego w Warszawie.

Art. 54.

O każdym wyroku skazującym, bezzwłocznie po jego uprawomocnieniu się, rzecznik dyscyplinarny I-ej instancji poda do wiadomości Rady Adwokackiej celem wykonania go.

Koszty postępowania dyscyplinarnego ściąga się w drodze egzekucji sądowej po upływie dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaty.

Art. 55.

Jeśli po zakończeniu sprawy dyscyplinarnej wyjdą na jaw nowe okoliczności, mogące mieć istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie, właściwy sąd dyscyplinarny I-ej instancji może na wniosek osób, wymienionych w art. 52, nakazać wznowienie postępowania.

Rozdział IX.

Przepisy przechodnie.

Art. 56.

Ustawa niniejsza otrzymuje moc obowiązującą z dniem...

Z chwilą wejścia jej w życie tracą moc obowiązujące dotychczas na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej przepisy w przedmiocie ustroju adwokatury i postępowania dyscyplinarnego.

Dawne rady adwokackie i wydziały Izb zwołają niezwłocznie walne zgromadzenia izb, celem utworzenia nowych Rad i sądów dyscyplinarnych, i z chwilą ukonstytuowania tychże przestaną urzędować przy równoczesnem przekazaniu im wszystkich akt.

Art. 57.

Do czasu odmiennego podziału Rzplitej Polskiej na okręgi izb adwokackich utrzymuje się dotychczasowe izby adwokackie z ich okręgami i siedzibami: w Cieszynie, Katowicach, Krakowie, Lublinie, Lwowie, Łucku, Poznaniu, Przemyślu, Samborze, Toruniu, Warszawie i Wilnie.

Izby adwokackie zatrzymują swój majątek, nabyty na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 58.

Adwokaci, wpisani na listę w chwili wejścia w życie niniej-

szej ustawy, uważani będą za adwokatów w rozumieniu tej ustawy, a aplikanci i kandydaci adwokaccy za aplikantów adwokackich w rozumieniu tej ustawy.

Art. 59.

Adwokaci, którzy opuścili adwokaturę dla objęcia urzędu w polskiem sądownictwie państwowem lub w administracji, a chcą ponownie przejść do adwokatury, mogą być ponownie wpisani na listę tej izby adwokackiej, do której poprzednio należeli, pod warunkiem tylko stwierdzenia przez Radę Adwokacką ich nieposzlakowania pod względem moralnym.

Art. 60.

Aż do wprowadzenia jednolitego kodeksu cywilnego przeniesienie przez adwokata siedziby z jednej izby do drugiej, w której okręgu obowiązuje odmienne ustawodawstwo cywilne, może nastąpić dopiero po złożeniu egzaminu z miejscowego prawa cywilnego przed komisją egzaminacyjną właściwej Rady Adwokackiej, chyba że Rada uzna egzamin za zbędny.

Art. 61.

W ciągu lat pięciu od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy sędziowie, przechodzący do adwokatury, z wyjątkiem sędziów Sądu Najwyższego, nie będą mogli mieć siedziby w tem mieście, gdzie ostatnio urzędowali.

Art. 62.

Aplikanci adwokaccy w b. zaborze rosyjskim, którzy w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, ukończyli czteroletnią aplikację, przepisaną dekretem w przedmiocie statutu tymczasowego palestry Państwa Polskiego, mogą być przez właściwą Radę Adwokacką wpisani na listę adwokatów po złożeniu egzaminu adwokackiego w myśl niniejszej ustawy.

Art. 63.

Na obszarze b. zaboru rosyjskiego w ciągu lat pięciu od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy Rady Adwokackie mogą zezwalać aplikantom adwokackim po trzech latach aplikacji na osiadanie poza siedzibą patrona w miejscowościach, gdzie niema adwokata lub jest tylko jeden adwokat. Aplikanci ci będą mieli prawo samodzielnej praktyki w miejscowym sądzie grodzkim i w wydziale odwoławczym odnośnego sądu okręgowego.

Art. 64.

Kandydaci adwokaccy w b. zaborze austrjackim, którzy w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, odbyli conajmniej pięcioletnią aplikację, w tem choćby roczną aplikację sądową, będą mogli być wpisani na listę adwokatów po złożeniu egzaminu adwokackiego w myśl niniejszej ustawy.

Właściwe Rady Adwokackie oznaczą, w granicach ośmnastu miesięcy od wejścia ustawy w życie, terminy, w których pomienieni kandydaci będą dopuszczeni do egzaminu stopniowo, w miarę czasu trwania ich aplikacji.

Art. 65.

Aplikanci sądowi w b. zaborze pruskim, którzy przed wejściem w życie niniejszej ustawy złożyli egzamin sędziowski, mogą być zaliczeni w poczet aplikantów adwokackich i po dwuletniej aplikacji adwokackiej mogą być dopuszczeni do egzaminu adwokackiego.

Art. 66.

Adwokaci w b. zaborze pruskim, sprawujący w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy urząd notarjusza, urząd ten zachowują nadal na dotychczasowych zasadach.

Art. 67.

Uchyla się obowiązujący w Małopolsce zakaz prowadzenia spraw przez adwokatów w sądach przemysłowych I-ej instancji

(§ 25 i 31 ust. austr. z dnia 27 listopada 1896 r. Nr. 218 Dz. U. P.).

Art. 68.

Sprawy dyscyplinarne, wszczęte przed wejściem niniejszej ustawy w życie, kontynuuje się i przeprowadza na podstawie przepisów tej ustawy.

Art. 69.

Minister Sprawiedliwości, po wysłuchaniu Naczelnej Rady Adwokackiej, wyda dla obszaru b. zaboru rosyjskiego rozporządzenie w przedmiocie stopniowej likwidacji instytucji obrońców sądowych, a w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego—rozporządzenie w przedmiocie stopniowej likwidacji listy obrońców, prowadzonej przez sądy konsystorskie.

Art. 70.

Minister Sprawiedliwości, po wysłuchaniu opinji Naczelnej Rady Adwokackiej, wyda w drodze rozporządzenia przepisy:

1) w przedmiocie przysięgi, względnie uroczystego przyrzeczenia, adwokatów przed wpisaniem ich na listę;

2) w przedmiocie wynagrodzenia adwokatów za wykonywanie czynności zawodowych w zakresie spraw cywilnych i karnych.

Do czasu wydania tych rozporządzeń zachowują moc obowiązującą obecne przepisy w powyższych przedmiotach.

Art. 71.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

„Komisja Kodyfikacyjna“ ukazuje się zeszytami w miarę nagromadzonego materjału. Cenę pojedyńczego zeszytu oznacza się w stosunku do liczby arkuszy.

Ogólnego zbioru № 34.

Wydawnictwo urzędowe Komisji Kodyfikacyjnej.

Tłoczono w Zakł. Graf. Prac. Druk., Sp. z o. o., Warszawa, Nowy Świat 54. Tel. 15-56, 242-40.

Druk ukończono dnia 3 lutego 1928 roku.